

ZPRAVODAJ

č. 29 | 2024

Pro své členy vydává Asociace malířek a malířů kraslic ČR

ÚVODNÍK

Po roce vás všechny moc zdravím. S příchodem podzimních chladných večerů a posléze i dnů, je nejlepší se doma zachumlat do hřejivé huňaté deky. Ale pokud to jde, využijte ještě počasí k procházkám přírodou, podzimní krásou, kde pod vrstvou spadaneho listí, najdete ještě lesklé kaštiny. Někdo mně říkal, že kaštiny mají magickou moc a léčí bolesti zad. Dávám si je do kapsy, pro příjemný pocit.

Také jsme si letos, po horkém létě, počkali na chladné a deštivé dny, po kterých začaly ve velkém růst houby. Tak byla uspokojena i vašeň našich houbařů.

Ale čas utíká a rychle se přehoupneme do času adventního. Kdo by z nás netoužil prožít sváteční dny v poklidu a vyzdobit si dům vlastnoručně vyrobeným věncem, který zavěsíme na vchodové dveře na uvítanou hostů. Nebo jen tak, že se nám to líbí. Můžeme vyzdobit i okna, vystřižovanými vločkami, to už záleží na vás. Přeji vám k tomuto tvoření hodně trpělivosti, kreativity a radosti z práce!

Všem do budoucích dnů, přeji pěknou pohodu a hlavně pevné zdraví!

Ludmila Kubálková

Slovo starostky obce

O víkendu, týden před velikonočními svátky, se u nás v obci v kulturním domě konala již 12. výstava kraslic. Pořádá ji Asociace malířek a malířů kraslic, která má jako jediná z celé České republiky, sídlo právě u nás v Libotenicích.

Duchovním zakladatelem Asociace byl bývalý starosta pan Miroslav Kubišta. Ten zde vzdělával k tomuto tradičnímu umění a po něm převzala štafetu paní Hovorková s paní Kubálkovou.

Společně se svým týmem si pro nás připravili tuto krásu. Akce byla zahájena pěveckým sborem a následně jsem přivítala pozvané hosty, starosty okolních obcí. Pozvání přijal pan senátor za Litoměřicko Ladislav Chlupáč a poslanec za Ústecký kraj Petr Liška. Nechyběly proslovy a společný přípitek.

Výstava trvala celý víkend a vidět jsme mohli kraslice od umělců z celé České republiky. Mezi exponáty byly vzácné kousky, včetně kraslic zdobených Danou Zátokovou.

Kdo výstavu promeškal, nezoufejte. Galerie má celoroční provoz a po domluvě s paní Hovorkovou ji můžete navštívit po celý rok. Využít můžete i kurzy malování kraslic, které Galerie kraslic pořádá.

Ing. Lada Rejšková

Informace

Výstavy v roce 2024

Městské muzeum Velvary 13. 3.–10. 4. 2024

Kulturní dům Libotenice 23. 3.–24. 3. 2024

Městská knihovna Kraslice 14. 3.–17. 3. 2024

Městská knihovna v Roudnici nad Labem

Výstavy v roce 2025

Městská knihovna Kraslice

Hrad Loket

Muzeum Rumburk

Muzeum Louny

Městská knihovna Roudnice nad Labem

V čase velikonočních svátků, jako každý rok, byla Galerie kraslic přístupná po všechny dny od 10. do 16. hodiny. Otevření Galerie a její provoz, výklad návštěvníkům zajistili členové Asociace. Během celého roku je Galerie také přístupná, ale vždy na základě telefonické domluvy.

Členské příspěvky

i nadále zůstávají ve výši 200,- Kč na rok.

Příspěvky můžete poslat bankovním převodem na účet: 157264565/0300. Variabilní číslo uveďte číslo složenky.

Udílení titulů

Paní Lenka Volková a Barbora Škodová si vzaly na starost Prověření odborné způsobilosti v malování kraslic. To jest udílení titulů - Malíř nebo Mistr lidové umělecké tvorby.

Celé toto prověření, posouzení bude probíhat pod jejich vedením. Přihláška s průvodním dopisem je přílohou Zpravodaje. V sídle Asociace se budou přijímat kraslice, které jsou určené k posouzení.

Vzpomínka na paní Annu Rusovou

Bylo mi moc smutno, když přišla zpráva, že 1. června zemřela Anička Rusová.

Dožila se téměř 96 let a svůj život naplnila vrchovatě. Všichni známe její nejkrásnější, slámou zdobené kraslice. Lidovým uměním a tradicemi žila, psala básničky.

Co uměla a znala si nenechávala pro sebe, ale předávala dál. Učila děti zdobit kraslice slámou. Pořádala výstavy především v Červeném Kostelci. Také se podílela na výstavách v Malých Svatoňovicích, v Úpici, ale i v zahraničí. To o Aničce všichni vědí. Já bych se ale o ní ráda zmínila jako o blízkém člověku – kamarádce. Spojoval nás zájem o lidové umění, tradice a tvorbu s tím spojenou.

Stále plánovala nové aktivity, nikdy si nestěžovala, nezarmoutila. I na nepříjemném dokázala najít něco dobrého, aby se dalo jít dál. Bude nám chybět to její „měj ze sebe radost“ a ujištění, že naše tvoření nám obohacuje život.

V jedné básničce píše o staré lucerně, kam dá novou svíčku a rozžehne tak i plamínek ve svém srdci.... Anička zapalovala plamínky v našich srdcích. Pořád jsi s námi Aničko!

Mirka Mrázová

vovali, když už jí zdraví nedovolovalo cestovat. Těší nás, že jí bylo dopřáno dožítí se tak vysokého věku.

Čest její památce !

*Olga Hovorková
Ludmila Kubálková*

K této vzpomínce se připojuje i výbor Asociace malířek a malířů kraslic. Paní Anna Rusová byla naší členkou od prvních začátků. Podílela se na téměř všech akcích, které jsme pořádali. V posledních letech jsme ji často navště-

Masopust a koblihy

Každoročně obcí Libotenice prochází masopustní průvod masek, který pořádá místní základní škola. Průvod masek se tradičně zastaví i u Galerie, kde je čeká pohostění. Jako každý rok i letos to byly koblihy upечené paní Hovorkovou a teplý čaj. Je to taková milá tradice, na kterou se vždy těšíme!

Prázdniny v Galerii kraslic

V období letních prázdnin byl v Galerii klid. Turistů bylo málo a jen ti cyklisté, co jeli okolo po cyklostezce podél Labe a všimli si našich reklamních poutačů, zavítali na prohlídku do Galerie. Ten čas se plně využil k velkým věcem. Měli jsme v plánu natřít v Galerii okna a vymalovat. Zmínili jsme se o těchto plánech paní starostce, ta projednala se zastupitelstvem přímo výměnu oken. Tato investice byla schválena a během léta se v Galerii vyměnila všechna okna za plastová. Akce to byla velká, naštěstí se nemusely demontovat mříže oken a znovu instalovat. Demontáž starých oken a montáž nových byla provedena z interiéru Galerie. Následně pan Jaroslav France vymaloval přední místnost. Ta bývá využívána pro kurzy malování kraslic, pro zdobení perníčků, tvoření adventních věnců a dalších kurzů během celého roku.

Velkou zásluhu na všem má předsedkyně

Asociace paní Olga Hovorková. Velkými pomocníky, jak s přípravou, stěhováním nábytku, přikrytím podlah a pak následným celkovým úklidem, byli pan Jiří Melen, Libuše Francová a Marcela Tománková.

Všem patří velké poděkování. Hlavně pak Obecnímu úřadu Libotenice!

Ludmila Kubálková

12. výstava kraslic v Libotenicích

V předvelikonočním víkendu 23. a 24. března, vždy v dvouletém intervalu, uspořádala naše Asociace letos již 12. celostátní výstavu kraslic v Kulturním domě v Libotenicích. Sobotní zahájení výstavy zpříjemnil pěvecký sbor

manželů Zrzavých z Roudnice nad Labem.

Po úvodním slovu starostky obce a vzácných hostů, se mohli návštěvníci kochat velikonočním uměním. Výstava byla doplněna ukázkami užitkového lisovaného skla, které bylo naaranžováno na pódiu, spolu s květinovou výzdobou. Pozvání přijalo mnoho členů Asociace a ti před zraky návštěvníků předváděli malování kraslic různými tradičními technikami. Byly to - voskový reliéf, vyškrabované, batikované, polepované slámou a dužinou z jezerní sítiny. Předvádějící, členové naší Asociace, se na výstavu vždy sjíždí z celé republiky. Poděkování tak patří Tatjaně Lovíškové, Marii Kupsové, Josefě Jordánové, Pavlu Pouličkovi, Bohumile Šarounové, Barboře Škodové, Lenka Trousílková s dcerou, Marcela Tománková, Klára Vašáková a její žáčky z kurzu. Na výstavě byly také místní bylinkářky Kateřina Kučerová a Irena Kindlová. Probíhalo zdobení perníčků a paní Marcela Tománková předváděla techniku paličkování. Ze strany návštěvníků je vždy i velký zájem o koupi kraslic, ty si mohou zakoupit přímo u předvádějících a nebo pak na jednom místě. Tím je prodejní kout, kde se nachází spousta suvenýrů, které vždy potěší.

Po dobu dvou dnů, od soboty do neděle, výstavu navštívilo přes 500 lidí. Všichni byli nadšeni a udiveni uměním našich předků i současníků, členů Asociace malířek a malířů kraslic ČR, kteří udržují tradice a předávají je dál.

Ludmila Kubálková

Bylinkářky Irena Vašáková, Kateřina Kučerová

Bohumila Šarounová, Pavel Pouliček

Irena Vašáková, Saša Nováková

Děti z kroužku malování

Lenka Troušilková s dcerou

Tatiana Lovišková

Bára Škodová

Výstava skla

Příspěvky našich členů: *střípek*

Tradice kraslic zdobených slámou

Je to již více než čtyřicet let, co jsem jako učitel prvního stupně začal spolu s dětmi zdobit první kraslice slámou. Děti byly stovky. A tak před každými Velikonocemi, se svými malými svěřenci, děláme lidem radost. Žáci si nabarvené vajíčko vezmou poprvé do ruky, osahají a začnou postupně polepovat slámou. Vše připravím a základní tvary jim nastříhám. Pak už musí sami. Vždy rád poradím a pomohu. Někdo má ručičky šikovnější, ale nakonec to stejně zvládnou všichni.

K hanáckému folkloru jsem našel vztah díky paní učitelce Marii Pachtové a Lidmíle Slámové, se kterými jsem měl tu čest působit jako začínající učitel na základce. Naše spolupráce pak pokračovala desítky let. Naposledy jsme se s M. Pachtovou sešli na Velký pátek v TIC Vyškov před „kovidem“, při tradiční ukázce zdobení kraslic slámou. Poslední dva roky předvádím kraslice se svými žáky v TIC na Zelený čtvrtek. Děti mají sice den prázdnin, avšak neodmítnou přijít a pochlubit se, jak jim práce jde. Akce je přístupná široké veřejnosti a kdo z příchozích chce, může si kraslici nazdobit. Také v Muzeu Vyškovska probíhá před jarními svátky celodenní sobotní „dílnička“. Bývá o ni velký zájem a připravená

nabarvená vajíčka nám letos téměř ani nestačila. Navštěvníci se mohou přesvědčit, že jde o velmi trpělivou a nesmírně pečlivou práci.

Je hezké, že krásně zdobené hanácké kraslice ječnou či ovesnou slámou, zůstávají ozdobou našeho regionu Hané a že i mladá generace má stále o tuto činnost zájem. Kéž by jim to i v dnešní přetechnizované době počítačů, tabletů, mobilů a nastupující umělé inteligence vydrželo.

Alois Slezáček

Kraslice v Kraslicích

Jako každým rokem se konala tradiční výstava „KRASLICE V KRASLICÍCH“. V letošním roce to byl již 23. ročník, konaný ve dnech 14. 3.–17. 3. 2024. Návštěvníci měli možnost si prohlédnout expozice kraslic, které zapůjčila Asociace malířů a malířek kraslic. Dále zde byla k vidění také má kolekce 21 krojovaných panenek, které výstavu nejen doplňují, ale také připomínají tradici oblékání našich předků. Pro mě osobně je tato kolekce panenek i připomínkou mé babičky Zdeňky Marešové, která se na této sbírce, ručním šitím, také podílela. Stálá obliba této výstavy nám dovoluje věřit, že je tato akce české veřejnosti velmi dobře známa a je oblíbená. Výstava byla uskutečněna pod vedením Mgr. Ladislava Sedláčka.

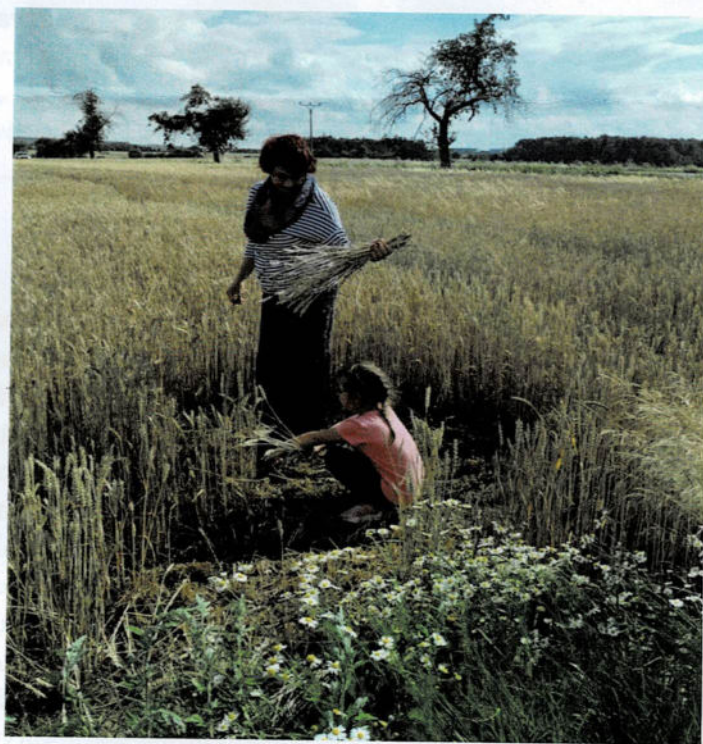
Této tradiční výstavy se pravidelně účastní členové naší Asociace a prezentují pět tradičních technik. Své umění

předváděli Pavel a Jakub Pouličkovi (vosková batika), Iva Sieberová (lepení slámou), Josefa Jordánová (vyškrabované), Bohumila Šarounová (vosková batika-Chodské straky) a já, Lenka Volková (lepení slámou, jezerní sítina a vosková batika). Dále byly k vidění ukázky ostatních tradičních řemesel či výtvarné a keramické výrobky z Domu mládeže v Kraslicích. Tuto akci hojně navštěvují žáci základních škol a školek v Kraslicích a mají možnost si tyto techniky vyzkoušet a něco nového se tak dozvědět. Stalo se tradicí, že výstava přiláká i početné návštěvníky ze sousedního Německa, kteří umí ocenit ruční práce. Podobně Češi rádi navštěvují německé akce a tím se historicky udržují řemesla. Kraslice v Kraslicích je pro účastníky příjemná akce a už teď se těšíme na další ročník.

Lenka Volková

Dožínkové věnce

Letošní léto pro mě a mou rodinu znamenalo nejen sběr slámy na zdobení kraslic, ale začala jsem se věnovat i tvorbě dožínkových věnců. Přemýšlela jsem, jak obohatit mé výstavy, které plánuji příští Velikonoce, aby se kromě kraslic, mohli návštěvníci i nově seznámit s další tradicí českých zemí, kde lze využít dary našich polí. Ze zkušeností vím, že návštěvníci, kteří pravidelně chodí na jarní výstavy, chtějí vidět něco nového, a tak jsem se touto myšlenkou začala zabývat. Musela jsem dobře odhadnout vhodný čas pro sběr, aby klasy a další materiál na tvorbu dožínkových věnců nebyly vlh-

ké, popřípadě najít prostory, kde tento materiál usušit a uskladnit. Sbírala jsem ječmen, pšenici, oves, mák, len, barevné trávy a byliny či levandule. Během léta, kdy jsem věnce tvořila, se mi začali ozývat pořadatelé různých akcí s přáním, zda bych jim věnce nezapůjčila. A tak se věnce objevily například na Země živitelce, Dožínkové slavnosti apod. Zdá se tedy, že můj nápad s tvorbou věnců nachází uplatnění i mimo mé budoucí výstavy, čemuž jsem velmi ráda.

Lenka Volková

Otevřené brány dílen

Jak jsem již psala v minulém zpravodaji, zřídila jsem si malou dílničku u svého domku, kde mám malou výstavku kraslic a pořádám kurzy malování kraslic. Kontaktovala mě děvčata z Asociace regionálních značek, Polabí, byly se u mě podívat a navrhly mi, zda bych nechtěla obhájit svůj produkt a tak získat certifikát regionálního produktu Polabí. Asociace sdružuje celkem 31 jedinečných značek pro kvalitní místní výrobky z 30 regionů celé české republiky. Tak se stalo v květnu, certifikát jsem obhájila a obdržela, malované kraslice se líbily. Dne 21.zář 2024 byla vyhlášena akce Porta Aperta, otevřené brány dílen. Také jsem měla otevřenou dílničku, kde si mohli zájemci prohlédnout kraslice a zároveň vyzkoušet namalovat si kraslice vlastní, které si odnesli domů. Akce se povedla a zájemci, co mě navštívili odcházeli spokojeni. Již teď se těším, až bude po vánočních svátcích, až budu pořádát kurzy malování a předávat zkušenosti a radost z malování kraslic a hlavně, aby tradice i nadále pokračovala.

Vlastimila Lennerová

Cesta za výstavou

Hezká akce, kterou pořádá město Kraslice, vznikla ve spolupráci tehdejšího předsedy Asociace malířek a malířů kraslic pana Kubišty. Pořádá se už 23 let. Organizátoři se starají o propagaci, zajišťují noclehy a stravování pro předvádějící malování kraslic a celkový průběh akce. Zvou krasličáře ze západních a jižních Čech a naše členy Asociace, mezi nimi i mě. Vždy se do Kraslic těším, ale protože je to daleko, občas se vyskytl i nějaký ten zádrhel. Jezdím vlakem „Krušnohor“ do Sokolova, kde se přestupuje na lokálku do Kraslic. Je to tam mezi vlaky daleko, proto jsem si sedla do vozu hned za lokomotivu. Jenže jsem netušila, že v Ústí, nebo kde, přepřáhli lokomotivu. Takže když jsem v Sokolově vystoupila, zjistila jsem, že jsem v posledním voze a než jsem s těmi zavazadly přeskákala schody mezi nástupišti, vlak do Kraslic byl pryč. Odnesla to paní v pokladně, které jsem vynadala, proč vlak nečekal, protože jsem nebyla sama, kdo to nestihl. Odkázala mě na autobus, který jel za hodinu. Když přijel, nastoupili jsme a jeli. Cestujících přibývalo, za chvíli byl narvaný. Začalo pršet, takže jsem přes lidi neviděla kudy jedem. Pak jsem asi po hodině zaslechla, že řidič hlásí Kraslice. Tak jsem se prodrala ven, že je to teprve před-

městí, to už jsem neslyšela, jen mi bylo divné, že všichni jedou dál. Nějaký člověk, co šel okolo, mě ujistil, že asi po kilometru určitě přijdu na náměstí v Kraslicích. V tom dešti! No, nakonec jsem tam dorazila, mokrá jak myš. Ale v kulturním domě, kde se akce konala, jsem dostala horký čaj, převlékla si sukně a už to jelo. V pěkně vyzdobeném sále, kde dominuje výstava kraslic od Asociace, byli účastníci akce se svými kraslicemi. Je to vždy úžasné, co všechno krasličáři dovedou. Bývá to přehlídka všech možných zdobení - batika, sláma, vyškrabované, ale i vrtané, drátované, prostě krása.

Měla jsem přidělené místo, vedle pána, který zdobí vejce kytíčkami z barevného drátku. Je to hezké, ale národopisci, by asi měli pochyby, stejně jako z mého malování. Já sice maluji lidové ornamenty, ale barvami, které ředím nitroředidlem. Když jsem to ředidlo vytáhla, myslela jsem, že pan souseď dostane infarkt. On to byl bývalý požární technik a souseďka vedle zdobila voskovou technikou a pod lžící měla živý plamínek. Ale všechno dobře dopadlo - chalupa nechytla.

Na zahájení organizátoři pozvali starostu města Kraslic, děti zaspívaly. Lidí přišlo hodně, i Němci, kteří to mají

přes kopec. Také chodily hodně školní třídy, nejzvědavější byly romské děti, které se nebály zeptat, nebo si i něco zkusit. Byly to hezké tři dny.

Ale všechno končí a museli jsme pomýšlet opět na odjezd. Pan soused jel do Sokolova, tak jsme se domluvili, že pojedeme spolu. Pán byl pečlivka, odjezdy měl vypsané, akorát když jsme přišli na nádraží, zjistili jsme, že už

nic nejede. Naštěstí byla na zdi nalepená vizitka TAXI. Kupodivu jsme se dovolali, taxikář přijel a odvezl nás do Sokolova. Chytla jsem poslední vlak do Prahy a o půlnoci jsem byla doma. Plná dojmů se těším na další výstavu, pokud mě pozvou.

Josefa Jordánová

Vánoční pečení a věnce.

K předvánočnímu času patří již tradičně pečení perníčků a výroba adventních věnců. V Galerii kraslic se pekly perníčky pod vedením paní Marcely Tománkové. Nazdobit si je přišly děti z místní školy, některé i s maminkami. A šlo jim to výborně! Byl to pro ně příjemný čas strávený mimo školní lavice.

Adventní věnce si do Galerie přišly zhotovit hlavně ženy

z obce. Už jsou zvyklé, že si v kolektivním prostředí naší Galerie zhotoví pěknou vánoční výzdobu, věnec na sváteční stůl, nebo pro vyzdobení vstupních dveří domu. Strávíme vždy příjemné chvíle, kdy si uděláme kávu, čaj a ochutnáme doma upečené cukroví. Domů jsme si odnášely hotové výrobky, pyšně a spokojeně.

Olga Hovorková

Prosinec 2024

Vážená malířko a malíři !

Asociace malířek a malířů kraslic České republiky se sídlem v Libotenicích, se rozhodla na základě návrhu našich členek paní Lenky Volkové a Barbory Škodové, provést klasifikaci odborné způsobilosti v malování kraslic.

Jako v minulosti, budou se udělovat dva stupně :

- I. stupeň - Mistryně/ Mistr lidové umělecké tvorby**
- II. stupeň - Malířka / Malíř lidové umělecké tvorby**

Hodnocení provede odborná komise etnografů ve složení :

Mgr. Gabriela Smeříčková z Muzea Uherské Hradiště

Mgr. Jan Peer z Muzea Litoměřice

K vyplněné přihlášce zašlete **minimálně 6 kusů** kraslic, zdobených výhradně **tradiční technikou**. Můžete poslat i dvě techniky. Posílejte v krabičce zajištěné proti poškození kraslic. Pošlete na adresu Asociace malířek a malířů kraslic ČR, Libotenice 40, PSČ 412 01, na jméno Olga Hovorková.

Termín pro zaslání přihlášky s kraslicemi je do soboty **15. března 2025**. **Vyhodnocené kraslice zůstávají majetkem Asociace a budou zařazeny do výstavní kolekce.**

Výsledky hodnotící komise budou zúčastněným písemně oznámeny. Po udělení ocenění bude zaslán jmenovací dekret.

Přejeme všem hodně radosti z tvorby.

Výbor Asociace.

Přání

Odhřnu záclonu a světlo přivítám.
Svůj obdiv také dám
mrazivým květům na okenním skle.
Vánoční hudbu jemně vyladím
a paprsek slunce, který mi na stůl proniká
tichounce pozdravím.
Je vánoční čas.
Co pozdravů světem se rozletí.
Usednu také ke svému přání.
Připravím štětky - papíry,
rozmíchám barvu v trošce vody
a možná, že malý obrázek
přidá i trochu zimní pohody.

Rozevřu také notýsek -
je plný milých adres.
Dívám se na seznam jmen
a některá již vzpomínkou jen zabolí .
Můj známý paprsek však znovu
přilétl k mé ruce
a já začínám psát.
Ať radostné jsou pro Vás
ty nejhezčí svátky
a potěší Vás každá ruka podaná.
Ať vyzvánění zvonů pohladí Vám duši
a zahřeje Vás v srdci láska rozdaná.

Anna Rusová

autorka kraslice: Klára Vašáková

Kontakty

Galerie kraslic
Libotenice 40
412 01 Litoměřice

galeriekraslic@seznam.cz
www.galeriekraslic.cz

Olga Hovorková
předseda organizace
tel.: 777 653 203

Ludmila Kubálková
člen výboru
tel.: 775 257 078